

Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж»

Кафедра суспільно-гуманітарних наук

О.В. Когутюк

2021 року

**РОБОЧА ПРОГРАМА
ОБОВ'ЯЗКОВОЇ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОКЗ 3 ПРАВОЗНАВСТВО**

Підготовки – бакалаврів

Галузі знань – 07 Управління та адміністрування

Спеціальності – 072 Фінанси, банківська справа та страхування

Денної форми навчання

Факультет педагогіки та фінансово-економічної діяльності

2021 – 2022 навчальний рік

Робоча програма з дисципліни «Правознавство» для студентів спеціальності 072 Фінанси, банківська справа та страхування.

РОЗРОБНИК ПРОГРАМИ:

кандидат філософських наук Лисак Ігор Станіславович

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни
		денна форма навчання
Кількість кредитів - 3,0	Галузь знань 07 Управління та адміністрування	Обов'язкова
Модулів - 1	Спеціальність 072 Фінанси, банківська справа та страхування	Рік підготовки 1-й
Змістових модулів - 2		Семестр 1-й
Загальна кількість годин - 90		Лекції 35 год.
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних - 3 самостійної роботи студента - 3 год на тиждень		Практичні, семінарські 10 год.
	Ступінь вищої освіти: Бакалавр	Самостійна робота 45 год.
		Вид контролю: залік

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування цілісної системи знань і навичок з українського правознавства на базі сучасних досягнень юридичної науки, надання знань з питань громадянства, загальної теорії суспільства та держави, держави і права, з природної сутності держави й права, їх форм, з питань співвіднесення цивільного суспільства і держави, основних прав і свобод людей й громадян України, безпосередньої та представницької демократії, форм державного і територіального устрою України, системи органів держави, місцевого самоуправління, а також засвоєння правових основ таких галузей законодавства, як цивільне, адміністративне, кримінальне законодавство та інших галузевих юридичних наук.

Завдання: всебічно сприяти розвитку у студентів самостійного юридичного мислення, оволодінню базовими теоретичними знаннями та навичками практичної поведінки у правовому середовищі, формуванню позитивної правосвідомості та правової активності, активної політичної та громадської позиції, усвідомленню незаперечної цінності прав і свобод людини і громадянина.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

Робочу програму схвалено на засіданні кафедри суспільно-гуманітарних наук

Протокол № 1 від 30 серпня 2021 року

Завідувач кафедри

(підпис)

А.К. Лисий

знати : основні положення про державу та право; основні права та обов'язки, які закріплені в різних галузях права; характер і зміст соціальних процесів, що регулюються правом та дотримуватись норм чинного законодавства та Конституції України.

вміти : здійснювати правовий аналіз конкретних суспільних відносин; застосовувати отримані правові знання у практичній діяльності, розв'язувати правові ситуації; самостійно поповнювати, систематизувати та застосовувати правові знання; аналізувати принципи та структуру організації діяльності органів держави.

3. Компетентності.

3.1. Загальні компетентності

ЗК02. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК08. Здатність працювати в команді.

ЗК13. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

ЗК14. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

3.2. Спеціальні (фахові, предметні) компетентності

СК05. Здатність застосовувати знання завдань, принципів і доктрин національного права, а також змісту правових інститутів, щонайменше з таких галузей права, як: конституційне право, адміністративне право і адміністративне процесуальне право, цивільне і цивільне процесуальне право, кримінальне і кримінальне процесуальне право.

СК09. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

СК10. Здатність аналізувати правові проблеми, формувати та обґрунтовувати правові позиції.

СК11. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

2.4. Результати навчання

ПР16. Застосовувати набуті теоретичні знання для розв'язання практичних завдань та змістовно інтерпретувати отримані результати.

ПР17. Визначати та планувати можливості особистого професійного розвитку.

ПР18. Демонструвати базові навички креативного та критичного мислення у дослідження та професійному спілкуванні.

ПР19. Виявляти навички самостійної роботи, гнучкого мислення, відкритості до нових знань.

ПР21. Розуміти вимоги до діяльності за спеціальністю, зумовлені необхідністю забезпечення сталого розвитку України, її зміцнення як демократичної, соціальної, правової держави.

ПР22. Знати свої права і обов'язки як члена суспільства, розуміти цінності вільного демократичного суспільства, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

ПР23. Визначити досягнення і ідентифікувати цінності суспільства на основі розуміння місця предметної галузі у загальній системі знань.

4. Програма навчальної дисципліни «Правознавство»

Змістовий модуль 1. Основи держави і права. Основи конституційного законодавства України

Тема 1: Основи теорії держави.

Поняття держави, види, форма державного правління. Функції держави, територіальний устрій. Основи теорії виникнення держави.

Тема 2: Основи теорії права.

Основні форми права, їх сутність. Система права, галузі права, їх характеристика. Інститут права, норма права, елементи норми права. Закони та підзаконні акти.

Тема 3: Конституційні засади державно-правового ладу в Україні.

Предмет і метод конституційного права. Джерела, інститути та норми конституційного права. Сутність, функції та класифікація конституцій.

Основні риси України як суверенної і незалежної, демократичної, соціальної, правової держави. Республіканська форма державного правління як основа демократії в Україні. Основні риси правової держави. Державні символи України.

Поняття прав, свобод і обов'язків людини і громадянина, їх конституційний статус.

Закон України "Про громадянство України" від 1 березня 2001р.

Поняття виборів, принципи виборів, види виборів. Основні види виборчих систем. Поняття і види референдумів. Конституція України про внесення змін та доповнень до Основного Закону. Загальна характеристика органів правління України

Змістовий модуль 2. Основи галузевого законодавства України

Тема 4: Цивільно-правове регулювання суспільних відносин.

Поняття цивільних правовідносин. Суб'єкти та об'єкти цивільного права. Громадяни як суб'єкти цивільного права. Поняття правоздатності та дієздатності, види дієздатності. Визнання громадянина безвісно відсутнім та оголошення його померлим.

Поняття юридично особи, ознаки і види. Утворення та припинення юридичної особи. Поняття права приватної власності за законодавством України. Право інтелектуальної власності.

Поняття правочину. Zobov'язальне право. Цивільно-праві угоди: поняття, зміст, форма складання. Недійсність цивільно-правових угод. Спадкування за законом і за заповітом.

Тема 5: Принципи сімейного права України.

Предмет та джерела сімейного права. Поняття шлюбу, умови і порядок його укладення. Порядок розірвання шлюбу та визначення його недійсним. Шлюбний контракт. Права та обов'язки подружжя. Взаємні права та обов'язки батьків і дітей. Опіка і піклування.

Тема 6: Житлове законодавство України.

Житлове право України: поняття і предмет його правового регулювання. Право громадян на житло і форми його реалізації. Приватизація державного житлового фонду. Договір житлового найму: поняття, відповідальність за його невиконання. Юридична відповідальність за порушення житлового законодавства.

Тема 7: Трудове законодавство України.

Поняття, суб'єкти та джерела трудового права. Поняття колективного договору. Поняття та види трудових договорів. Припинення трудового договору та розірвання трудового договору з ініціативи працівника та з ініціативи власника. Види робочого часу, час відпочинку та види відпусток. Дисципліна праці, дисциплінарні стягнення. Матеріальна відповідальність та її види.

Тема 8: Земельне законодавство України.

Загальна характеристика земельного права. Поняття, відносини та предмет правового регулювання. Види земель та їх правовий статус. Права й форми власності на землю. Приватизація землі. Відповідальність за порушення земельного законодавства.

Тема 9: Екологічне законодавство України.

Екологічне право України: поняття, предмет, система. Законодавство про охорону навколишнього природного середовища. Екологічні права і обов'язки громадян. Права і обов'язки природокористувачів.

Тема 10: Адміністративно-правові відносини.

Предмет та джерела адміністративного права. Поняття, ознаки та склад адміністративного правопорушення. Адміністративна відповідальність. Види адміністративних стягнень. Порядок накладення адміністративних стягнень.

Тема 11: Система кримінального законодавства в Україні.

Поняття та джерела кримінального права. Поняття злочину, співучасть у злочині. Види кримінальних покарань.

1. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
л		с	с.р.	
1	2	3	4	5
Модуль I				
Змістовий модуль 1. Основи держави і права. Основи конституційного законодавства України.				
Тема 1. Основні поняття теорії держави	6.5	2	0.5	4
Тема 2. Основні поняття теорії права	6.5	2	0.5	4
Тема 3. Основи конституційного	13	4	1	8

законодавства України				
Змістовий модуль 2.				
<i>Основи галузевого законодавства України</i>				
Тема 4. Цивільне законодавство	15	6	1	8
Тема 5. Сімейне законодавство	9.5	4	0.5	5
Тема 6. Житлове законодавство	7.5	2	0.5	5
Тема 7. Трудове законодавство	14	6	2	6
Тема 8. Земельне законодавство	8	2	1	5
Тема 9. Екологічне законодавство	8	2	1	5
Тема 10. Адміністративне законодавство	8	2	1	5
Тема 11. Кримінальне законодавство	9	3	1	5
Усього годин	105	35	10	60

5. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Основні поняття загальної теорії права та держави Конституційне право – провідна галузь права України	2
2	Найважливіші положення цивільного законодавства Житлове та сімейне законодавство	2
3	Трудове законодавство України	2
5	Земельне та екологічне законодавство	2
6	Адміністративне та кримінальне законодавство	2
	Разом	10

6. Теми практичних занять (не передбачено)**7. Теми лабораторних занять (не передбачено)****8. Самостійна робота**

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Основні поняття теорії держави	4
2	Тема 2. Основні поняття теорії права	4
3	Тема 3. Основи конституційного законодавства України	8
4	Тема 4. Цивільне законодавство	8
5	Тема 5. Сімейне законодавство	5
6	Тема 6. Житлове законодавство	5
7	Тема 7. Трудове законодавство	6

8	Тема 8. Земельне законодавство	5
9	Тема 9. Екологічне законодавство	5
10	Тема 10. Адміністративне законодавство	5
11	Тема 11. Кримінальне законодавство	5
Разом		60

9. Індивідуальні завдання (не передбачені)

10. Методи навчання:

лекції, частково-пошукові методи, пояснювально-ілюстративні, інтерактивні, програмовані, проектні, особистісно-орієнтовані тощо.

11. Методи контролю

Поточно: перевірка опорних знань студентів за допомогою: - усного опитування (індивідуального, групового та фронтального) з використанням основних, додаткових та допоміжних запитань; - письмового опитування у вигляді відповідей на запитання, тестових завдань, написання рефератів, доповідей тощо: - комбінованого (ушліщеного) опитування;

Модульного: атестування шляхом написання студентами письмових доповідей, рефератів, відпрацювання ними академічних заборгованостей, виконання тестових завдань з дисципліни по завершенні вивчення змістового модулю.

Підсумкового: по завершенні вивчення навчального курсу у формі проведення заліку.

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточне тестування та самостійна робота													Сума
Змістовий модуль 1				Змістовий модуль 2									
T1	T2	T3	МКР	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	МКР	100
5	5	10	10	10	5	5	10	5	5	5	5	20	

Шкала оцінювання: сто балова, ECTS, розширена

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за розширеною шкалою
		для екзамену, заліку, курсового проекту (роботи), практики
90-100	A	відмінно
82-89	B	добре
75-81	C	
66-74	D	задовільно
60-65	E	
35-59	FX	
1-34	F	незадовільно з можливістю повторного складання незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення

1. Навчальна програма дисципліни.
2. Робоча програма дисципліни.
3. Конспекти лекцій.
4. Методичні рекомендації до планування та проведення семінарських занять.
5. Методичні рекомендації до написання реферату.
6. Методичні рекомендації до виконання самостійної роботи.
7. Завдання (тести) до модульного контролю

14. Рекомендована література

Базова:

1. Коментар до Конституції України. Парламентське видавництво. К., 1996.
2. Основи правознавства: підручник для 9 кл. серед загальноосвітніх шкіл / За ред. І.Б. Усенка. К., 2007. – 2-ге вид., перероб. та доп. – Ірпін: ВТП "Перун".
3. Правознавство / За редакцією проф. В.В. Копейчикова. – К., 2002.
4. Правознавство: Навчальний посібник / За заг. редакцією П.Д. Пилипенка. 3-тє вид., стереотипне – Львів: „Новий Світ-2000”, 2006.
5. Основи правознавства: Навчальний посібник / Під загальною ред. В.П. Пастухова. – К.: Алерта, 2006.
6. Основи правознавства: Навч. посібник. Під ред. Негодченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2007.
7. Правознавство: Навч. посіб. / С.В. Дрожжина, О.О. Одинцова, В.О. Кондратьєв та ін.; За ред. С.В. Дрожжиної. – К.: Знання, 2006. – (Вища освіта ХХІ століття).
11. Хрестоматія з правознавства. Укладач Маніна М.А. – Дніпропетровськ. 2004.

Допоміжна:

1. Основи правознавства: підручник для 9 кл. серед загальноосвітніх шкіл / За ред. І.Б. Усенка. К., 2002. – 20-ге вид., перероб. та доп. – Ірпін: ВТП "Перун".
2. Основи правознавства: Навчальний посібник / Під загальною ред. В.П. Пастухова. – К.: Алерта, 2005.
3. Основи правознавства: Навч. посібник. Під ред. Негодченко. – К.: Центр навчальної літератури, 2005.
4. Основы правоведения Украины: Учебное пособие / Кивалов С.В., Музыченко П.П., Крестовская Н.Н., Крыжановский А.Ф. – Х.: «Одиссей», 2006.
5. Правознавство: Навч. посіб. / С.В. Дрожжина, О.О. Одинцова, В.О. Кондратьєв та ін.; За ред. С.В. Дрожжиної. – К.: Знання, 2006. – (Вища освіта ХХІ століття).
6. Богун В.П. Гнатенко П.І. Абітурієнту-99. Правознавство. Посібник для вступників до вищих навчальних закладів. Дн-ськ., 1999.

Інформаційні ресурси:

www.president.gov.ua	Офіційне інтернет-представництво Президента України
www.rada.gov.ua	Верховна Рада України
www.kmu.gov.ua	Кабінет Міністрів України
www.ccu.gov.ua	Конституційний Суд України
www.arbitr.gov.ua	Вищий Господарський Суд України
www.rainbow.gov.ua	Рада національної безпеки та оборони України
www.minjust.gov.ua	Міністерство юстиції України
www.mvs.gov.ua	Міністерство внутрішніх справ України
www.mon.gov.ua	Міністерство освіти і науки України
www.vru.gov.ua	Вища рада правосуддя України
www.gp.gov.ua	Генеральна прокуратура України
www.cvk.gov.ua	Центральна виборча комісія України
www.nbu.gov.ua	Національна парламентська бібліотека України ім.В.І.Вернадського
www.golos.com.ua	Газета Верховної Ради України «Голос України»
www.ukurier.gov.ua	Газета центральних органів виконавчої влади України «Урядовий кур'єр»
www.pravo.biz.ua	Електронна бібліотека з правознавства
www.uapravo.org	Правовий Інтернет - журнал «UApravo»
www.nau.kiev.ua	Нормативні акти України – законодавство для практиків
www.legality.kiev.ua	Інститут проблем законодавства ім. Ярослава Мудрого
www.accent.kiev.ua	Політична й економічна інформація про Україну